

Bouwhistorische Commissie Westfries Genootschap

**Project 17.5 Woning met koolschuur Dorpsstraat 618
Noord-Scharwoude**

Beschrijving

Een rijk tuindersspul staat aan de Dorpsstraat in Noord-Scharwoude. Het is in 1892 gezet voor de familie Oppendoes. De eerste steen in de voorgevel herinnert daaraan. Klaas Oppendoes en Neeltje Slooves woonden hier. In 1946 werd het pand gekocht door Reijer Groot, die gehuwd was met Trien Kooy. Reijer en zijn broer Siemen hadden hier hun bedrijf. In april 1973 kocht Piet Veldman het koelhuis en in 1974 de woning die ervoor staat.

Ten tijde van dit onderzoek, najaar 2017, woont hij hier nog steeds samen met zijn vrouw Agnes.

Het fraaie huis met koolschuur aan de Dorpsstraat.

Koude winters, groot geluk

Van 1973 tot 1981 had Piet hier zijn tuindersbedrijf. Hij teelde onder andere rode kool. 'Dat was mijn lievelingsproduct, prachtig de gloed op die kool!' Maar ook Denen en vroege aardappelen (eerstelingen). Het viel in het begin niet mee om als jonge tuinder het hoofd boven water te houden. 'In 1976 was er een hele droge hete

zomer. Toen kreeg ik het goed aan de gang, dat jaar heeft me gered. Er volgde een koude winter en de kool was heel wat waard.'

Piet bewerkte grond die bestemd was voor uitbreiding van het dorp. Dat plan was echter in de ijskast gestopt. 'Het was perfecte grond, opgehoogd met bagger uit de sloten. Ik teelde er skoftig goeie piepers, goudgeel!' Na 1981 werden er huizen gebouwd op dit land en ging Piet werken als stratenmaker.

De hoge schuur vrijwel zonder ramen

Koolschuur

De koolschuur achter het voorname huis is robuust en hoog. Tussen huis en schuur is een verbindingsdeel, maar de panden staan los van elkaar. Pal achter de schuur loopt de Achterburggracht. De kool werd destijds per schuit aangevoerd en via losse planken, die men tussen schuit en schuur legde, in manden naar binnen gebracht en zo ver mogelijk naar voren gedragen. Ook was er een liftje om de kool naar de eerste verdieping te transporteren.

Verbinding tussen huis en schuur

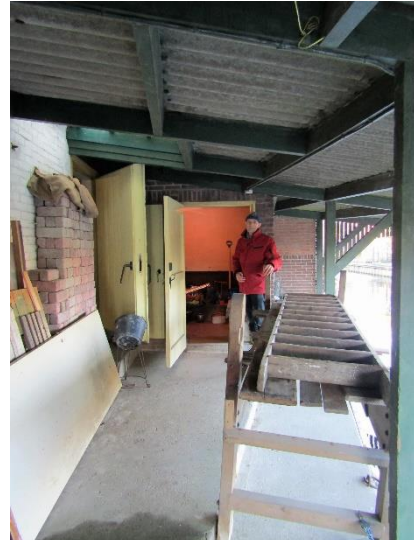

Toegangdeur naar de schuur

In 1946 werd de koolschuur omgebouwd tot koelhuis. Er kwam kurk in de muren en ook onder de vloer werd kurk aangebracht anders zou die te veel vocht doorlaten. Op de vloering ligt ter isolatie nog steeds een twintig centimeter dikke laag turfmoalm op een laag plastic.

De Achterburggracht

*Achterzijde van de schuur
grenzend aan het water*

Een ammoniak gekoelde installatie werd ingebouwd in een kleine ruimte achterin de schuur. Deze installatie koelde de ammoniak en dat werd geperst door de leidingen, die door het hele pand lopen. Toen Piet Veldman de schuur in '73 kocht werd dit systeem nog gebruikt. In 1976 werd een luchtgekoelde installatie geplaatst.

Zolderraam met luiken

*De hekken op de benedenverdieping zijn
nog aanwezig*

De deur naar de ruimte waar de koelinstallatie stond, achterin de schuur

De robuuste deur naar de schuur